Euroopan parlamentti
2014-2019

Istuntoasiakirja

B8-0809/2016

17.6.2016

PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

komission varapuheenjohtajan / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan julkilausuman johdosta

työjärjestyksen 123 artiklan 2 kohdan mukaisesti

joukkomurhista Kongon itäosissa
(2016/2770(RSP))

Charles Goerens, Hilde Vautmans, María Teresa Giménez Barbat, Beatriz Becerra Basterrechea, Ilhan Kyuchyuk, Javier Nart, Urmas Paet, Pavel Telička, Ivo Vajgl
ALDE-ryhmän puolesta

B8-0809/2016

Euroopan parlamentin päätöslauselma joukkomurhista Kongon itäosissa (2016/2770(RSP))

Euroopan parlamentti, joka

– ottaa huomioon aiemmat päätöslauselmansa Kongon demokraattisesta tasavallasta, erityisesti 17. tammikuuta 2008 antamansa päätöslauselman tilanteesta Kongon demokraattisessa tasavallassa ja raiskauksesta sotarikoksena[1], 21. helmikuuta 2008 antamansa päätöslauselman Pohjois-Kivusta[2], 23. lokakuuta 2008 antamansa päätöslauselman Kongon demokraattisesta tasavallasta ja selkkauksista sen itäisillä raja-alueilla[3], 17. joulukuuta 2009 antamansa päätöslauselman väkivaltaisuuksista Kongon demokraattisessa tasavallassa[4], 13. kesäkuuta 2012 antamansa päätöslauselman Kongon demokraattisen tasavallan vaalien seurannasta[5], 12. syyskuuta 2013 antamansa päätöslauselman Kongon demokraattisen tasavallan tilanteesta[6], 9. heinäkuuta 2015 antamansa päätöslauselman Kongon demokraattisesta tasavallasta ja erityisesti kahden pidätetyn ihmisoikeusaktivistin Yves Makwambalan ja Fred Bauman tapauksesta[7], 17. joulukuuta 2015 antamansa päätöslauselman Virungan kansallispuiston suojelemisesta Kongon demokraattisessa tasavallassa[8] ja 10. maaliskuuta 2016 antamansa päätöslauselman Kongon demokraattisesta tasavallasta[9],

– ottaa huomioon demokratiaa, vaaleja ja hyvää hallintoa koskevan Afrikan peruskirjan vuodelta 2007, jonka Kongon demokraattinen tasavalta allekirjoitti 29. kesäkuuta 2008 mutta ei ratifioinut ja joka tuli voimaan 15. helmikuuta 2012,

– ottaa huomioon Kongon demokraattisen tasavallan kansallisen vuoropuhelun käynnistämisen jälkeen 19. marraskuuta 2015 annetun Euroopan unionin paikallisen lausunnon,

– ottaa huomioon Afrikan unionin, Yhdistyneiden kansakuntien, Euroopan unionin ja ranskankielisten maiden järjestön (Organisation internationale de la francophonie) 16. helmikuuta 2016 antaman yhteisen lehdistötiedotteen, jossa järjestöt korostivat osallistavan poliittisen vuoropuhelun tarvetta Kongon demokraattisessa tasavallassa sekä sitoutumistaan Kongon toimijoiden tukemiseen maan demokratian vakauttamisessa,

– ottaa huomioon Congo Research Group-tutkintaryhmän maaliskuussa 2016 julkaiseman raportin ”Who are the killers of Beni?”,

[1] EUVL C 41 E, 19.2.2009, s. 83.
[2] EUVL C 184 E, 6.8.2009, s. 106.
[3] EUVL C 15 E, 21.1.2010, s. 86.
[4] EUVL C 286 E, 22.10.2010, s. 21
[5] EUVL C 332 E, 15.11.2013, s. 63.
[6] EUVL C 93, 9.3.2016, s. 173.
[7] Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2015)0278.
[8] Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2015)0475.
[9] Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2016)0085.

– ottaa huomioon työjärjestyksen 123 artiklan 2 kohdan,

A. ottaa huomioon, että runsaiden mineraaliesiintymien aluetta Kongon demokraattisen tasavallan koillisosissa ovat jo yli 20 vuoden ajan repineet puolisotilaallisten kongolaisjoukkojen ja ulkomaalaisten joukkojen (kuten Ruandan demokraattiset vapautusjoukot (FDLR) / Ugandan kansallinen vapautusarmeija (ADF/NALU)) väliset konfliktit, jotka aiheuttavat väkivaltaisuuksia ja terrorisoivat aluetta; ottaa huomioon, että M23-kapinallisliike luopui taistelusta 7. marraskuuta 2013 ja sen väitetty perustaja antautui Kansainväliselle rikostuomioistuimelle;

B. toteaa, että lyhyen tauon jälkeen väkivaltaisuudet alkoivat uudestaan, kun lokakuussa, marraskuussa ja joulukuussa 2015 tapahtui järkyttäviä joukkomurhia Benin, Butembon, Mirikin ja Luberon kaupunkien läheisyydessä Pohjois-Kivussa; toteaa, että Kongon rauhanverkoston (kongolainen kansalaisjärjestö) Vatikaanin uutistoimisto Agenzia Fidesille lähettämän tiedotteen mukaan yli 600 miestä, naista ja lasta on saanut surmansa ja kymmenet tuhannet ihmiset ovat paenneet kodeistaan;

C. toteaa, että kansalaisyhteiskunnan edustajat ovat todenneet väkivaltaisuuksiin liittyvän samaa etnistä alkuperää ja kieltä edustavien kollektiivisten ja epäilyttävien väestöryhmien epämääräistä alkuperää olevaa liikehdintää, jonka päämääränä on maananastus ja lohkominen osiin sekä omaisuuden ja luonnonvarojen järjestelmällinen ryöstäminen;

D. toteaa, että maasta vaikuttavat selvästi puuttuvan niin lainsäädännölliset kuin oikeudellisetkin elimet, jotka kykenisivät toimimaan asianmukaisesti alueella ja puuttumaan ongelmiin, jotka ovat aiheuttaneet uusia väkivaltaisuuksia lokakuusta 2014 lähtien;

E. ottaa huomioon, että poliittinen ilmapiiri on kireä Kongon demokraattisessa tasavallassa, sillä presidentti Kabilan, joka on ollut vallassa vuodesta 2001, on perustuslain mukaan luovuttava vallasta ennen vuoden loppua, mutta hän ei ole vielä ilmoittanut tekevänsä niin;

F. toteaa, että jos presidentti Kabila pyrkii pysymään vallassa yli perustuslaissa määrätyn toimikautensa, Kongon demokraattisessa tasavallassa saattaa puhjeta laajempia väkivaltaisuuksia kuin mitä Burundissa on nähty, mikä saattaa horjuttaa koko Suurten järvien aluetta;

G. toteaa, että presidentti Kabila kehotti 28. marraskuuta 2015 aloittamaan osallistavan kansallisen poliittisen vuoropuhelun vuoden 2016 vaaleihin valmistautumista varten;

H. toteaa, että perustuslakituomioistuin päätti 11. toukokuuta 2016, että presidentti Kabila voisi laillisesti pysyä virassaan toisen virkakautensa päättymisen jälkeen 20. joulukuuta 2016, jos vaaleja ei ole siihen mennessä järjestetty; toteaa kuitenkin, että tärkeimmät oppositiopuolueet ovat kiistäneet tuomioistuimen päätöksen;

I. toteaa, että YK:n turvallisuusneuvosto jatkoi 30. maaliskuuta 2016 yksimielisesti hyväksymällään päätöslauselmalla 2277(2016) MONUSCOn toimeksiantoa 31. maaliskuuta 2017 asti;

1. tuomitsee jyrkästi joukkomurhat ja rikokset ihmisyyttä vastaan, jotka jatkuvat edelleen Kongon itäosissa; korostaa, että on kiireesti tehtävä syrjimättä loppu kaikkien aseistettujen ryhmien rikollisesta toiminnasta maan itäisillä alueilla;

2. painottaa, että tämä tilanne ei saisi estää perustuslain mukaisesti suunniteltujen vaalien järjestämistä; katsoo, että vapaat, rehelliset ja oikeudenmukaiset vaalit voivat osaltaan auttaa lopettamaan Kongon demokraattisessa tasavallassa jatkuvan kriisin, mahdollistaa kaivossopimusten ja kaivostulojen perusteellisemman valvonnan ja siten parantaa Kongon demokraattisen tasavallan ihmisoikeustilannetta;

3. on vakuuttunut siitä, että kaikenlaisten aseellisten ryhmien olemassaolo on este rauhalle Kongon itäosassa, ja on erittäin huolissaan YK:n pääsihteerin Kongon demokraattisen tasavallan erityisedustajan vuoden 2016 alussa esiin tuomasta etnisin perustein toimivien itsepuolustusryhmittymien lisääntyneestä värväystoiminnasta;

4. kehottaa Kongon demokraattisen tasavallan hallitusta rakentamaan uudelleen valtion auktoriteetin ja oikeusvaltioperiaatteen ja parantamaan niitä levottomassa itäisessä Kongossa, etenkin hallinnon ja turvallisuuden aloilla, jotta helpotetaan siirtymään joutuneiden ihmisten paluuta ja humanitaarisen avun pääsyä alueelle; kehottaa käynnistämään nopeasti uudelleen MONUSCOn ja Kongon demokraattisen tasavallan asevoimien välisen yhteistyön 28. tammikuuta Kinshasassa allekirjoitetun sotilaallista yhteistyötä koskevan sopimuksen pohjalta, jotta voidaan palauttaa rauha ja vahvistaa sitä ja turvallisuutta sekä itäisellä alueella että koko maassa;

5. kehottaa Kongon hallitusta tutkimaan perusteellisesti ja avoimesti virkamiesten väitettyä osallisuutta kapinallisten ja puolisotilaallisten joukkojen toimintaan, epäilyjä heidän osallistumisestaan joukkomurhiin idässä ja ihmisoikeusväärinkäytöksiin ja tuomaan heidät oikeuden eteen, ellei ihmisoikeusneuvosto puutu tilanteeseen;

6. kehottaa Kansainvälisen rikostuomioistuimen syyttäjää tutkimaan myös Pohjois-Kivussa lokakuun 2014 jälkeen tehtyjä epäinhimillisiä rikoksia ja asettamaan niistä selvimmin vastuussa olevat syytteeseen sekä varmistamaan, että tämä käsittää puolisotilaallisten joukkojen komentajat ja kaikki joukkomurhista, seksuaalisesta väkivallasta, sotarikoksista ja rikoksista ihmisyyttä vastaan vastuussa olevat;

7. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle, YK:n pääsihteerille, Afrikan unionille, Kongon demokraattisen tasavallan presidentille, pääministerille ja parlamentille sekä AKT:n ja EU:n yhteiselle parlamentaariselle edustajakokoukselle.